

Oponentský posudek diplomové práce

Martina Šindelářová – Individualita a kolektiv v rámci herecké práce

Předložená práce je nesporně poctivá, i když má i své problémy.

K jejím kladům patří velmi poctivý úvodní exkurs, který tvoří téměř třetinu celé práce a který zkoumá problematiku individualismu a kolektivismu z hlediska politiky, ekonomie, psychologie či dokonce i kvantové fyziky.

Toto pečlivé mapování zadaného pole, tato teoretická „dělostřelecká příprava“ je dovozena citáty (některými i v angličtině) a náležitě ozdrojována.

To je nesporně pozitivum předložené práce, ale je to i tak trochu medvědí služba samotnému „tělu“ textu, kterým je reflexe absolvovaných osmi semestrů studia. Ne vždy je totiž studijní zkušenost analyzována optikou zadaného tématu. Někdy se diplomantka utíká k pouhému popisu jednotlivých semestrálních prací a svých pocitů z nich a očekávání, která vzbudila svým teoreticky fundovaným a široce pojatým úvodem pak ne zcela naplňuje.

To je zřejmé i ze seznamu citovaných děl, z nichž se osm vztahuje k teoretickému úvodu a jen jeden pramen (Otomar Krejča – Divadlo jsou herci) se přímo týká herectví a divadla.

Tyto nedostatky však vyvažuje závěr práce, který se snaží o syntézu obou přístupů – teoretického i subjektivního.

Za nejcennější však na práci považuji upřímnost, která je sice neokázalá, ale patrná v osobní reflexi obou protikladů – individuálního a kolektivního.

V reflexi, jež autenticky pojmenovává existenciální zážitek, který bych nazval „profesní dospívání“.

Martina Šindelářová chápe divadlo (herectví) jako bytostně kolektivní činnost a ve své práci popisuje rozčarování, ale i radostné okamžiky, které ji přinesla zkušenost proměny studentského kolektivu v množinu hereckých individualit.

Tato konfrontace s „hereckým paradoxem“ tj. hercovou bytostnou závislostí na vnějších okolnostech (a kolektiv je jedním z určujících faktorů herecké existence) a zároveň zážitek z děsivého hercova osamocení, neboť v posledku je to vždy jen on/ona sám/sama, kdo finálně odpovídá za výsledek své práce, je v práci popsána pečlivě a se zjevnou snahou o analýzu této zkušenosti. V této rovině, kterou bych nazval pojmenovávání cesty k herecké dospělosti, považuji práci za nejcennější .

I přes uvedené výtky a i přes to, že pár pravopisných chyb kazí výsledný dobrý dojem, doporučuji práci k obhajobě.

Otázky:

Píšete o vlivu kolektivu a individuality na hereckou práci. Jakou roli byste v tomto kontextu přisoudila osobním ambicím jedinců, jejich egu a jakou roli naopak může hrát společenské či dokonce politické prostředí, ve kterém divadelní kolektiv existuje?

Píšete: „kolektiv nemůže existovat bez individua a naopak.“

Je to pravda? Nemohl Robinson existovat? Musel by zahynout nebýt setkání s Pátkem?

Jinými slovy. Je pro člověka kolektiv nezbytný?

Michal Dočekal

Praha, 7.1. 2020